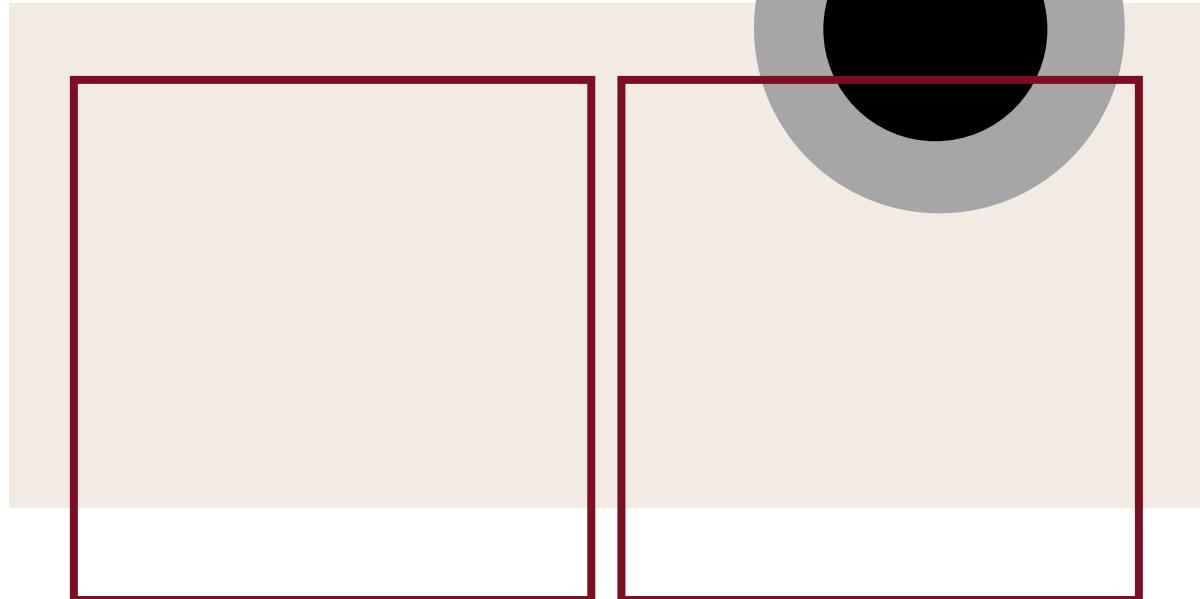

MJESTO I ULOGA SLIKOVNICE U ODGOJU I OBRAZOVANJU DANAS I SUTRA

OKRUGLI STOL

Sveučilište u Rijeci
Učiteljski fakultet

Gradska knjižnica Rijeka

OKRUGLI STOL

MJESTO I ULOGA SLIKOVNICE U ODGOJU I OBRAZOVANJU DANAS I SUTRA

e-knjiga sažetaka

uredile
Maja Verdonik i Corinna Jerkin

Rijeka, listopad 2020.

UVODNO SLOVO

Okrugli stol ***Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*** aktivnost je u sklopu znanstvenoistraživačkoga UNIRI-plus projekta *Slikovnica u dječjem vrtiću i osnovnoj školi* koji se provodi na Učiteljskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Uz riječki Učiteljski fakultet suorganizator je Okrugloga stola Gradska knjižnica Rijeka. Održavanje ovog Okruglog stola bilo je predviđeno u okviru *Dana Učiteljskoga fakulteta i Mjeseca hrvatske knjige 2020.*, no realizacija je odgođena je zbog pandemije bolesti COVID-19. Ove godine kao nadomjestak predstavljamo e-knjžicu sažetaka planiranih izlaganja.

Slikovnica je neizostavni dio odgojno-obrazovnoga konteksta, no u aktualnim hrvatskim obrazovnim dokumentima slikovnici nije pridan odgovarajući status. Slikovnica je u našim obrazovnim dokumentima, ali i odgojno-obrazovnoj praksi, podložna reviziji u skladu s rezultatima recentnih međunarodnih, ali i domaćih znanstvenih istraživanja. U nas se, primjerice, na slikovnicu često gleda kao na (isključivo) prvu djetetovu knjigu, odnosno nije prepoznato da se slikovnica obraća i ukriženoj (*crossover*) publici djece i odraslih, pa je nepravedno zanemarena u kasnijim fazama književnoga odgoja. Iako slikovnici možda i pripada središnje mjesto u književnome odgoju u vrtiću, intenzivniji razvoj znanstvene discipline ranoga i predškolskoga književnog odgoja tek nam predstoji. Nadalje, iako Projektom ponajprije istražujemo slikovnicu u kontekstu dječje književnosti, dakle iz filološke perspektive, s obzirom na njezine osobitosti Okruglim stolom nastojimo obuhvatiti i druge discipline i pristupe, u svrhu višedisciplinarnoga, međudisciplinarnoga i naddisciplinarnoga propitivanja mesta i uloge slikovnice u odgoju i obrazovanju u nas danas radi unaprjeđivanja buduće prakse sutra. Čvrsto uporište u ocrtavanju smjernica za afirmaciju slikovnice u odgojno-obrazovnomo kontekstu i aktualnijim pristupima pružaju i rezultati istraživanja stručnjaka iz

susjednih zemalja, a naznake poželjnih promjena prisutne su i u hrvatskoj blogosferi, na društvenim mrežama i kulturnim portalima.

Nadamo se da će ova e-knjizica sažetaka doprinijeti promišljanju mjesta i uloge slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra među članovima akademiske zajednice – nastavnicima i studentima učiteljskih, filozofskih i drugih fakulteta, odgajateljima, učiteljima razredne nastave, učiteljima i nastavnicima Hrvatskoga jezika, Likovne kulture, stranih jezika, knjižničarima, nakladnicima, urednicima i prevoditeljima slikovnica, pedagozima, logopedima, roditeljima i svim drugim zainteresiranim. Dakako, nadamo se i da ćemo se u što skorije vrijeme, u epidemiološki sigurnim okolnostima, moći okupiti u dvorani nove Dječje kuće u Rijeci i svoja promišljanja razmijeniti u aktivnoj i plodonosnoj raspravi.

urednice

SUDIONICI

Janja Batič

Anda Bukvić Pažin

Nela Dundović

Dijana Jurčić-Bakarčić

Bojana Lanča

Mirjana Mavrak

Igor Saksida

Suzana Srića

Verena Tibljaš

Karol Visinko

PROGRAM OKRUGLOGA STOLA

ZNANSTVENA IZLAGANJA

prof. dr. sc. **IGOR SAKSIDA**

Sodobna slovenska slikanica in slovenski kurikulum za vrtce

doc. dr. sc. **JANJA BATIČ**

Slikanice pri pouku likovne umetnosti

prof. dr. sc. **MIRJANA MAVRAK**

Slikovnica kao pedagoško i andragoško štivo

prof. dr. sc. **KAROL VISINKO**

Odnos prema slikovnici

STRUČNA IZLAGANJA – iskustva iz prakse

VERENA TIBLJAŠ

Slikovnica u zagrljaju – otisak za cijeli život

dr. sc. **ANDA BUKVIĆ PAŽIN**

Čitanje, pisanje, prevodenje, podučavanje: cjeloživotna edukacija slikovnicama

DIJANA JURČIĆ-BAKARČIĆ I BOJANA LANČA

Stvaralačka i terapijska uloga slikovnice u razrednoj nastavi

NELA DUNDOVIĆ I SUZANA SRIĆA

Slikovnica kao sredstvo izražavanja djece

ZNANSTVENA IZLAGANJA

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet i Gradska knjižnica Rijeka: Okrugli stol *Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*, Rijeka, 2020.

prof. dr. sc. Igor Saksida

Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

igor.saksida@guest.arnes.si

Sodobna slovenska slikanica in slovenski kurikulum za vrtce

Prispevek se osredotoča na pregled razvoja in vrst slikanic, kot jih opredeljuje klasična teorija slikanice na Slovenskem; tako je M. Kobe že leta 1976 slikanico opredelila kot likovno-tekstovni monolit, kar pomeni, da lahko slikanico opredeljujemo strožje ali širše. Po strogi definiciji je slikanica knjiga, v kateri besedilo nikakor ne more biti neodvisno od vizualnega dela, širša pa slikanico, ki mora imeti za razliko od ilustrirane knjige malo besedila, razume kot knjigo, ki jo določata dve bolj ali manj enakovredni plasti: vizualna in besedilna; preplet obeh plasti slikanice je mogoče preverjati recepcijsko, s pedagoškega zornega kota pa je zanimivo zlasti pojmovanje multimodalne pismenosti, ki vključuje razumevanje besedila in likovne upodobitve ter načine interakcije med obojim (ponazorilo, nadgradnja, nasprotje). Po omembi prve slovenske slikanice (F. Levstik, Hinko Smrekar: Martin Krpan, 1917) sledi pregled osrednjih vrst slikanic: poučna (neumetnostna) ter umetnostna (avtorska, aktivizirajoča, klasična in naslovniško odprta oz. crossover). Ob pregledu avtorske slikanice je ob slikanici brez besedila prikazan odziv vrtčevskih otrok ter možnost za naslovniško dvojnost (pravljično in simbolično razumevanje sporočila slikanice), temu pa sledi pregled osrednjih klasičnih in predvsem sodobnih slovenskih ilustratork in ilustratorjev, M. Stupica, L. Osterc, M. Osojnik, L. Prap, Z. Čoha, D. Stepančiča in drugih. V sklepnom delu se prispevek osredotoči na veljavni model odprtega kurikula in opozarja na nujnost podrobnejše opredelitev ciljev in vsebin, saj izbire kakovostne slikanice ni mogoče v celoti prenašati na subjektivni „izvedbeni kurikulum“, pač pa bi tudi predšolski otroci morali dobiti enoten temeljni okvir za spoznavanje kakovostnega slikaniškega izročila ter ob načelih demokratičnosti, vodenosti in medbesedilnosti spoznati tudi sodobne slikaniške pisave.

Ključne besede: slikanica, kakovost in vrste slikanic, multimodalna pismenost, tradicija, inovacija

doc. dr. sc. Janja Batič

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta
janja.batic@um.si

Slikanice pri pouku likovne umetnosti

Slikanice spadajo med multimodalna besedila, saj združujejo najmanj dva koda sporočanja (verbalni in vizualni kod sporočanja). Kakovostne leposlovne slikanice so običajno prvi stik otroka književnostjo in likovno umetnostjo. Njihova obravnavo v šolskem prostoru je vezana na mlajše učence in na področje književnosti. Vendar je slikanico mogoče obravnavati le kot neločljiv del sestavljen iz besedila in ilustracij, saj se bralcu pomen razkrije šele ob zaznani interakciji med obema deloma. Vključevanje slikanic v pouk likovne umetnosti učencem omogoča, da nadgradijo običajno branje slikanice, ki je sestavljeno iz branja besedila in pasivnega ogledovanja ilustracij. Pri običajnem branju slikanic je pozornost učitelja (in s tem tudi učencev) usmerjena predvsem v besedilo, ogledovanje ilustracij pa je razumljeno kot popestritev besedila. Ogledovanje ilustracij v razredu traja običajno le nekaj trenutkov, ko učitelj ob prebranem besedilu učencem pokaže še ilustracijo. Vendar obstaja med branjem besedila in razbiranjem pomenov v likovnem delu (ilustraciji) razlika v načinu in času branja. Branje besedila je v primerjavi z razbiranjem pomenov iz slik hitrejše in običajno poteka linearно. Za „branje“ ilustracij je potrebno več časa, interpretacija pa je odvisna tudi od vizualnih interpretativnih sposobnosti bralca.

Pri pouku likovne umetnosti (likovne vzgoje) lahko raziskovanje ilustracij lahko povežemo z vrednotenjem likovnih del umetnikov (ilustratorjev). Ob tem se lahko osredotočimo na določen likovno teoretični problem ali likovno tehniko. Z učenci lahko raziskujemo, kako ilustrator z likovnimi sredstvi spreminja pomen besedila in kako besedilo vpliva na interpretiranje ilustracije. Likovna obravnavava slikanice učencem omogoča iskanje globljih povezav med vizualnim in verbalnim kodom sporočanja. Slednje je še posebej pomembno v sodobnem svetu, ki temelji pretežno na podobi/sliki. Poglobljen stik z likovnimi deli ilustratorjev, spoznavanje likovnih pojmov ter iskanje povezav med verbalnim in vizualnim kodom sporočanja pa pripomore tudi k razvijanju vizualne in multimodalne pismenosti.

Ključne besede: slikanica, ilustracija, pouk likovne umetnosti, vizualna pismenost, multimodalna pismenost

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet i Gradska knjižnica Rijeka: Okrugli stol *Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*, Rijeka, 2020.

prof. dr. sc. Mirjana Mavrak

Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju
mirjana.mavrak@ff.unsa.ba

Slikovnica kao pedagoško i andragoško štivo

Slikovnica se i u laičkome i u znanstvenome govoru tretira kao bogato ilustrirana knjiga s malo ili nimalo teksta, koja stoga, potičući čulo vida kao čulo razonode i ne zahtijevajući vrhunsku vještina čitanja i razumijevanja napisanog, biva namijenjena djeci kao „manje zahtjevnoj“ publici. U ovakvoj predodžbi o slikovnici i njenim konzumentima krije se niz predrasuda, a najsnažnija je ona o „nezahtjevnosti“ djece. Budući da se, tragom iste predrasude, odrasli smatraju zahtjevnijom publikom, slikovnica se zaobilazi u široku luku kada se radi o obrazovanju odraslih. Tekstovi koje odgojne znanosti nude na uporabu svojim konzumentima, od učitelja, studenata, istraživača i znanstvenika do onih koji se nikada nisu bavili odgojnim znanostima, ali su prirodom svoje socijalne uloge odgajatelji (roditelji, staratelji), odgovaraju svojom strukturom pretpostavljenom očekivanju odrasloga čitatelja da se susretne s „ozbilnjim“ štivom pisanim jezikom znanosti i struke. Ako se slikovnica tretira dijelom igre, pa stoga kao ludus biva protjerana iz prostora poučavanja odraslih, postavlja se pitanje: kako se putem slikovnice može odgajati dijete, ako njegov odgajatelj ne propita značenje sadržaja slikovnice za sebe i svoj razvoj? Bez namjere da se pedagoškim i andragoškim tekstovima oduzme značaj, ovdje se postavlja pitanje kako bi pedagoško-andragoško štivo moglo dobiti na pitkosti ako se kombinira sa sadržajima slikovnica i kako slikovnica može postati izvor i ušće učenja odraslih, ako slijedimo definiciju po kojoj učenje, a posebno učenje odraslih, ima svoj smisao tamo gdje ishodi promjenu ponašanja. Teza o homologiji na relaciji umjetnost – odgojne znanosti u ovom radu propituje podudarnost znanstvenih i umjetničkih tema i ideja, koje se s jedne strane javljaju u pedagoškim i andragoškim konceptima (učenje djece i učenje odraslih), a s druge strane u sadržaju odabranih slikovnica, uz punu svijest o tome koliko se umjetničko u slikovnici i znanstveno u pedagoško-andragoškom tekstu mogu međusobno bogatiti i ugrožavati. Odabранe slikovnice u ovome slučaju pripadaju ArTresoru nizu Mali medvjed, a refleksije koje podupiru tezu potječu iz niza radionica nazvanih Zvijezde Maloga medvjeda, što ih je ArTresor organizirao za profesionalno heterogene skupine sudionika u Zagrebu od 2015. do 2018. godine.

Ključne riječi: slikovnica, tekst, štivo, učenje djece, učenje odraslih

prof. dr. sc. Karol Visinko

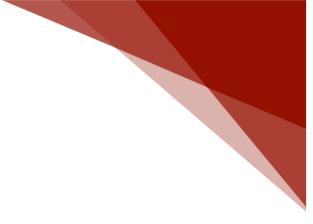
Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Odsjek za kroatistiku

kvisinko@ffri.hr

Odnos prema slikovnici

Autorica u radu aktualizira svoja prethodna istraživanja u vezi sa slikovnicom. U promatranju se slikovnice izdvajaju tri ključne odrednice: 1. likovnost, 2. susret slikovnice, recipijenta i posrednika i 3. aktivnosti na predlošku slikovnice. Potrebno je osviješteno bavljenje slikovnicom na stručnoj likovnoj, literarnoj i metodičkoj razini da bi se kompleksnije pristupilo tom iznimno važnom likovno-literarnom mediju djetinjstva.

Ključne riječi: slikovnica, likovnost, posredovana recepcija slikovnice, metodika književnoga odgoja, aktivnosti potaknute slikovnicom

STRUČNA IZLAGANJA ISKUSTVA IZ PRAKSE

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet i Gradska knjižnica Rijeka: Okrugli stol *Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*, Rijeka, 2020.

Verena Tibljaš, dipl. knjižničarka, prof. hrvatskoga jezika i književnosti
Gradska knjižnica Rijeka
verena.tibljas@gkri.hr

Slikovnica u zagrljaju – otisak za cijeli život

Osjećaj koji se javlja u nama pri susretu sa slikovnicom iz djetinjstva nepogrešiv je okidač sjećanja, vremenski stroj u koji bez premišljanja sjedamo i pritiskom na dugme biramo put u neko sigurnije, bezbrižnije vrijeme. Jer sve počinje, traje i završava s emocijom. Ona razvija odnos djeteta i slikovnice, ona je rukopis kojim slikovnica ostavlja trag u odgoju i razvoju čitatelja. Zbog nje se vraćamo nekim pričama, zbog nje biramo sve kasnije priče u svojim životima. Ona nam navlači osmijeh na lice pri ponovnome susretu s crtežima u kojima smo nekada netragom nestajali, ona pali staru vetricu koja tako ugodno grije iznutra, niže slike sjećanja na trenutke u kojima smo se s našim prvim knjigama voljeli. I ta ljubav, to sjećanje na ljubav, ostaje za cijeli život. Kao podsjetnik na „knjige s pričom“ – knjige koje nas trajno određuju.

Postoji bezbroj puteva kojima možemo prilaziti prvim slikovnicama u našim životima i svaki od tih puteva otvara svoje zanimljive stranputice. Osobe koje su bile naši prvi knjiški putokazi i darivatelji, osobe koje će trajno ostati „krivcima“ za naš budući čitateljski razvoj. Odnosi koje smo razvijali s prvim knjigama, način na koji smo ih listali, čuvali ili se odricali od njih, dijelili ih s drugima ili ih ljubomorno čuvali samo za sebe... Uloga ilustracije u estetskome odgoju čitatelja, značaj stiha i humora u pristupu svim našim budućim čitanjima i čitateljskim apetitima. I malo knjižničarskoga iskustva, dugogodišnje praćenje razvoja čitatelja od prvoga, sramežljivoga susreta s knjigom do zagrljaja u kojem knjiga, sigurna da je dobro odabrala, napušta knjižnicu sa svojim djetetom.

Ključne riječi: emocija, ilustracija, stih, humor, knjižnice

dr. sc. Anda Bukvić Pažin

Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet

abukvic@ffzg.hr

Čitanje, pisanje, prevođenje, podučavanje: cjeloživotno obrazovanje slikovnicama

Osim užitka koji može pružiti u verbalnome i vizualnome smislu, slikovnica je moćno didaktičko sredstvo, i to od najranije dječje dobi pa do akademske razine visokoga obrazovanja. Kvalitetna je slikovnica bezvremenska i besprostorna, kao sva dobra literatura, i nepresušno vrelo interdisciplinarnih uvida zbog likovnoga jezika kojim se koristi u kombinaciji s verbalnim tekstrom.

Iz perspektive teoretičarke, prevoditeljice i profesorice govorit ću o tome kako su mene slikovnice educirale i kako ja, rabeći slikovnica, dalje pokušavam educirati one koji čitaju i proizvode slikovnice: ponajprije roditelje i pedagoge – radionicama i kritičkim tekstovima, a onda i svoje studente – buduće autore, prevoditelje i profesore.

Ključne riječi: slikovnica, cjeloživotno obrazovanje, prevođenje slikovnica, kritički osvrti na slikovnice, slikovnica u sveučilišnoj nastavi

Dijana Jurčić Bakarčić, mag. prim. educ.

Bojana Lanča, mag. prim. educ.

Osnovna škola / Scuola elementare San Nicolò, Rijeka

dijana.bakarcic@gmail.com

bojana.lanca@gmail.com

Stvaralačka i terapijska uloga slikovnice u razrednoj nastavi

U prvome dijelu izlaganja riječ je o važnosti i ulozi slikovnice u razrednoj nastavi, načinima njezine primjene te stvaralačkoj ulozi u radu s učenicima i poticanju kreativnosti. Istaknut će se uloga dobre slikovnice u nastavi i način na koji ona razvija djetetov spoznajni svijet, izaziva emocije, razvija govor, bogati rječnik, zadovoljava potrebu za novim, potiče na stvaralaštvo. Jednako tako slikovica može doprinijeti razumijevanju odnosa u ljudskoj okolini, može predočiti pojave i situacije koje dijete u svojoj okolini ne može doživjeti. Pomaže u razvoju sposobnosti pamćenja i zapamćivanja te razumijevanja logičkih odnosa, poboljšava koncentraciju, nudi moguća rješenja problema s kojima se djeca susreću, stvara naviku uporabe knjige i razvija potrebu za njom. Ona nudi nepresušan izvor poticaja za stvaranje likovnoga i literarnoga rada. U skladu s tim naglasit će se kako se slikovica rabi u prvome i drugome razredu, kako pomaže usmjeriti nastavu prema integriranom poučavanju, pokazat će se njezina važna uloga u tematskome planiranju i povezivanju nastavnih predmeta i ostvarivanju njihovih ishoda te kako učenici shvaćaju slikovnicu kao igru pa tako čin učenja sa slikovnicom ne predstavlja napor i zadaću koju moraju obaviti. Govorit će se o mogućnostima uporabe slikovnice u svim nastavnim predmetima. Najčešće je to u Prirodi i društvu i Hrvatskome jeziku, ali postoje i slikovnice koje istražuju sadržaje i teme koje susrećemo u Matematici, Glazbenoj kulturi ili Likovnoj kulturi. Ponekad je slikovica motivacija za obradu novih sadržaja ili produbljuje sadržaje ili otvara nova područja interesa djece, a ponekad posluži u završnome dijelu sata kao sistematizacija naučenoga. Najvažniji je dio ovoga dijela izlaganja isticanje stvaralačke važnosti slikovnice u projektu Praktični stvaralački pristup slikovnici – izrada dječje slikovnice. Izrada slikovnice kreativni je projekt koji potiče i ohrabruje djecu te im daje mogućnost da izraze maštovitost i talente te razviju svoje umjetničke potencijale. Za učitelje je projekt stvaranja slikovnice izvrstan način da se objedine mnoge kompetencije koje žele razvijati kod svojih učenika u suvremenome odgoju i obrazovanju. To je proces koji traje više mjeseci. Započinje stvaranjem ideje za priču

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet i Gradska knjižnica Rijeka: Okrugli stol *Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*, Rijeka, 2020.

nudeći glavne likove koji bi mogli nositi priču. Učenici razgovaraju o svojoj ideji, raščlanjuju je, traže probleme i rješenja u stvaranju priče. Istovremeno nastaju i ilustracije koje potkrepljuju priču. Poneki učenici intuitivno slikom govore više nego riječima, no većina uključuje previše teksta pa trebaju smjernice i primjere kvalitetnih slikovnica u kojima slika prenosi više poruka od riječi. Tijekom stvaranja slikovnica učenici neprestano posežu za različitim knjigama koje govore o problemu o kojem oni pišu.

Drugi dio ovoga izlaganja bavi se problemskim slikovnicama te njihovom terapijskom ulogom i primjenom s učenicima trećega i četvrtoga razreda. Pritom se ističe se njihova važnost i uloga u odgojnome djelovanju na učenike, biblioterapijom slikovnicama. Kako je slikovnica kao medij djelomično napuštena u trećem i četvrtom razredu, u ovome izlaganju želi se pokazati kako je slikovnica i u tome uzrastu poželjan medij za komunikaciju s drugim osobama, ali i sa samim sobom. Pomoću nje učenici mogu oblikovati način mišljenja i utjecati na svoje ponašanje, a često im se može pomoći i u rješavanju većih ili manjih problema s kojima se suočavaju. One otvaraju prostor za interpretaciju, refleksiju i dijalog, a imaju i izrazito edukativnu i razvojnu ulogu. Zahvaljujući razumijevanju i analiziranju situacije u kojoj se dijete nalazi, načinom poticanja na diskusiju, promišljanjem i vrednovanjem mogućih rješenja, slikovnice mogu terapijski djelovati na učenike. Budući da je riječ o vođenome čitanju, važna je uloga biblioterapeuta koji zajedničkim čitanjem i tumačenjem djela potiče čitatelja da upotrijebi svoju maštu u pronalaženju što više različitih odgovora za određeni problem s kojim se suočava. Tu ulogu slikovnice prepoznali su učitelji i važna je u okviru cjelokupne nastave, a posebice na Satu razrednika i u povezivanju sa sadržajima međupredmetnih tema. U radu je bolje rabiti kraća djela kako bi se dobilo više vremena za diskusiju, zatim proučiti probleme sudionika kako bi se izabrala grada koja se odnosi na problem te poznavati čitalačke sposobnosti sudionika i rabiti audiograđu ako je to potrebno. Izdvojiti će se dio knjižnične građe koja nudi sadržaje prilagođene učenicima trećih i četvrtih razreda.

Ključne riječi: izrada slikovnice, razredna nastava, biblioterapija, problemska slikovnica

Nela Dundović, mag. praesc. educ., odgojiteljica savjetnica
Suzana Srića, mag. praesc. educ., odgojiteljica mentorica
Dječji vrtić *More*, Rijeka
nela.dundovic@gmail.com

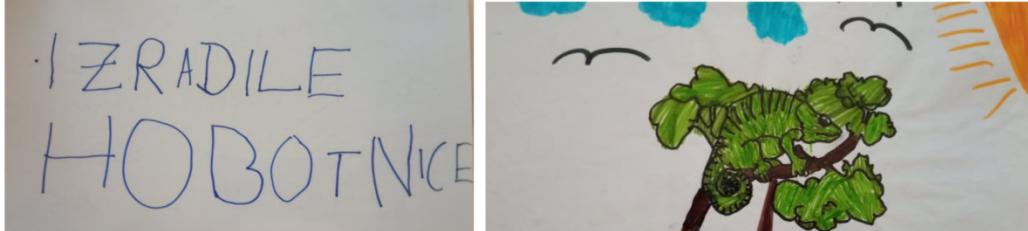
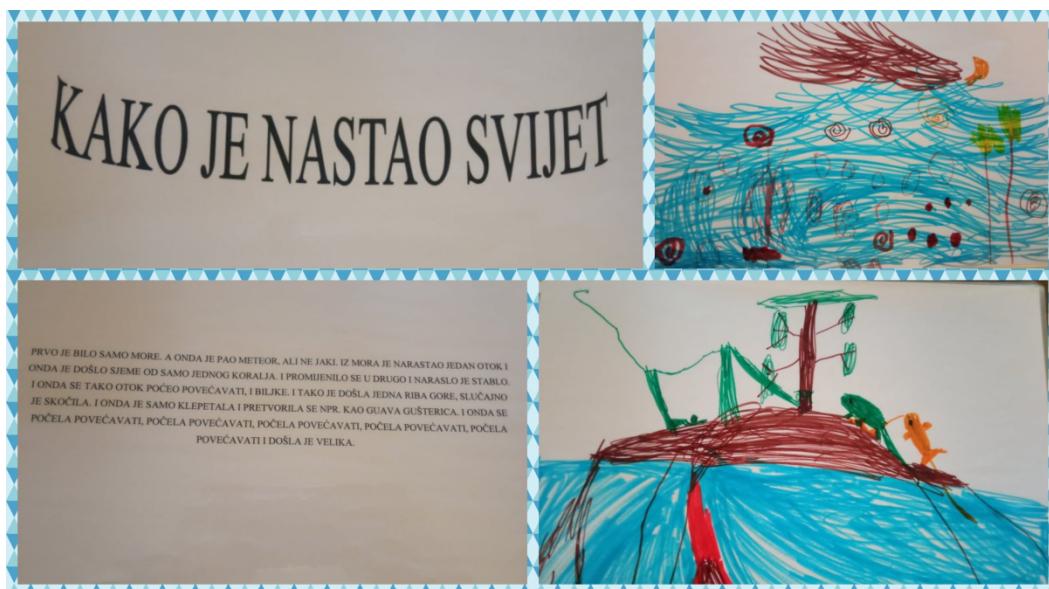
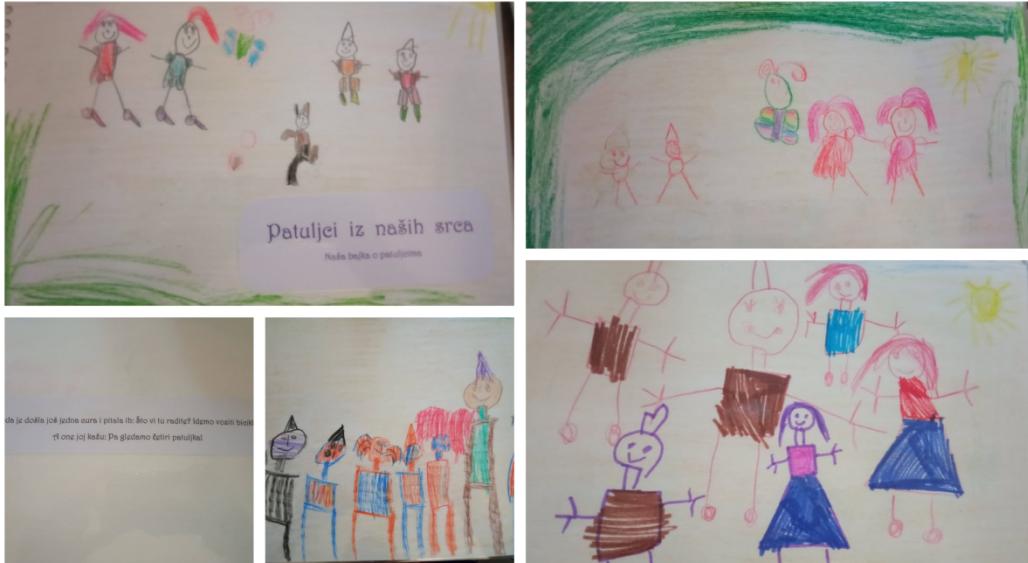
Slikovnica kao sredstvo izražavanja djece

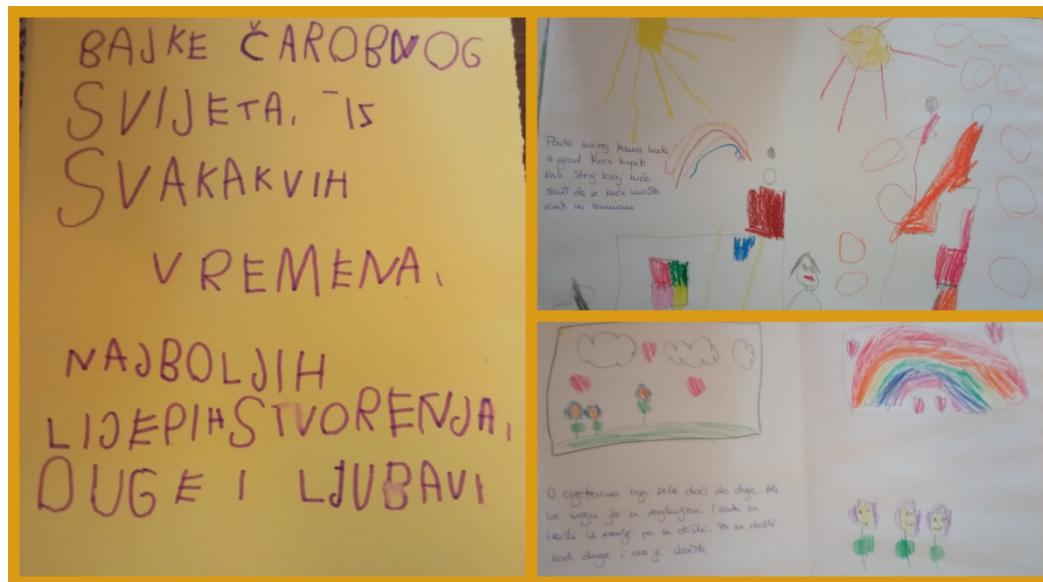
Temeljem spoznaja iz recentne literature, slikovnica je prva i najvažnija knjiga u životu djece. Njezina vrijednost leži u stvaranju temelja za savladavanje vještina kao što su govorenje, čitanje i pisanje. U odgojno-obrazovnome radu odgojitelj potiče djecu na aktivno sudjelovanje čime se razvija njihov kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj; usvajanje premašte, empatije i kreativnosti. Brojni autori slažu se kako je slikovnica jedinstveno umjetničko djelo u kojem se sinergijom riječi i ilustracije stvara bogat osjetilni doživljaj koji dijete ispunjava svojim vlastitim pogledom na svijet. Sudjelovanjem u kreativnome procesu djeca istovremeno primaju određene sadržaje i stvaraju nove.

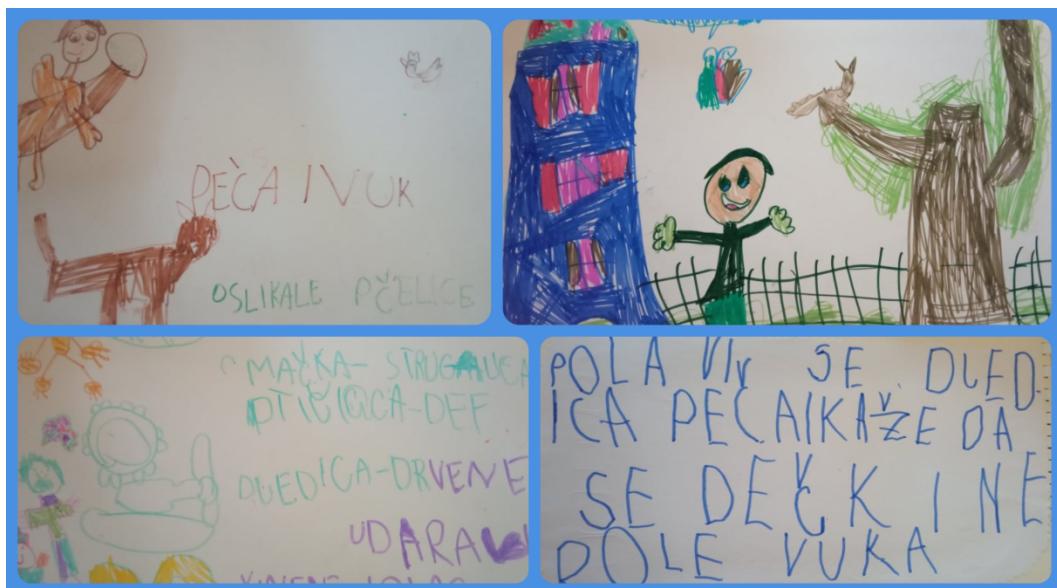
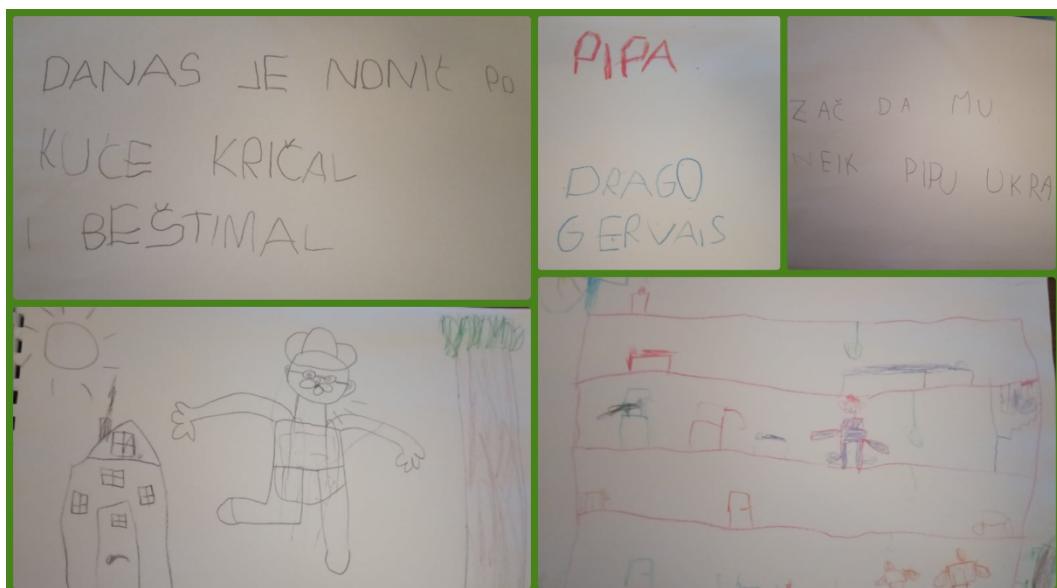
Slikovnica može biti poticaj za različite oblike dječjega izražavanja. I djeca mogu biti autori njezina teksta i ilustracija, a ponekad je rezultat partnerstva s roditeljima u obliku Putujuće slikovnice. Odgojitelj u svojem odgojno-obrazovnom radu, između ostalog, projektnim pristupom stvara slikovnicu i time podržava prirođen način dječjeg učenja. Tijekom izlaganja prikazat će se primjeri slikovnica koje su nastale u radu s djecom uzrasta od treće godine do polaska u školu, izrađene na različite načine i s različitim ciljem. Kao rezultati projekata nastale su slikovnice *Patuljci iz naših srca*, *Kako je nastao Svijet* i *Kameleoni*. Povodom obilježavanja Tjedna dobre dječje knjige nastale su dvije slikovnice, *Bajke čarobnoga svijeta iz svakakvih vremena*, *najboljih lijepih stvorenja, duge i ljubavi* i *Knjiga za djecu bez naslova*. Kao rezultat suradnje odgojitelja Dječjih vrtića Rijeka, Sušak i More stvorena je slikovnica *Mića mala gre v Riku* na čakavskome narječju. Čakavsko narječje njeguje se i djelima D. Gervaisa te je tako nastala slikovnica *Pipa*. Na osnovi poznate glazbene priče Sergeja Prokofjeva *Peća i vuk* nastala je istoimena interaktivna slikovnica. Na temelju narodnih priča ili bajki djeca ilustriraju svoju slikovnicu koja je ujedno i predložak za lutkarsku predstavu. Osobitost je *Slikovnice za Freju* to što je nastala kao podrška oboljelomu djetetu u vrijeme pandemije.

Ključne riječi: dječje stvaralaštvo, poticajna okolina, slikovnica

Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet i Gradska knjižnica Rijeka: Okrugli stol *Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra*, Rijeka, 2020.

Slikovnica za Freju ☺

